

สรุปเอกสารประกอบการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในเจตนารมณ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

เรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย

๑. คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๑ มีมติกำหนดหลักการไม่ให้เพิ่มอัตราข้าราชการใหม่ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ส่วนราชการยุบเลิกตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘๐ และจำนวนตำแหน่งจากการเกษียณอายุราชการ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว๘๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๑)

๒. คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ มีมติอนุมัติหลักการให้มหาวิทยาลัยของรัฐจ้างลูกจ้างในลักษณะพิเศษที่มีวาระการจ้างที่กำหนดเวลาชัดเจนแทนการบรรจุข้าราชการใหม่ ส่วนการจ้างผู้ได้รับทุนรัฐบาลตามสัญญาจ้าง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของทุน และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานตามสัญญาจ้างในอัตราข้าราชการ ไปพลางก่อน ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ มีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ โดยให้ยกเลิกเฉพาะหลักการที่กำหนดให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานตามสัญญาจ้างในอัตราข้าราชการ ไปพลางก่อน และเห็นชอบหลักการดังนี้

๒.๑ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างบุคคลตามสัญญาจ้างในอัตราต่อไปนี้ จนกว่ามหาวิทยาลัย/สถาบันจะปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย/สถาบันในกำกับ

๑) บุคลากร สาย ก จ้างในอัตราข้าราชการแรกบรรจุซึ่งเป็นอัตราปัจจุบันคือ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ.๒๕๓๘ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๗๐ ของอัตราแรกบรรจุ

๒) บุคลากร สาย ข และ ค จ้างในอัตราข้าราชการแรกบรรจุซึ่งเป็นอัตราปัจจุบันคือ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ.๒๕๓๘ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๕๐ ของอัตราแรกบรรจุ

๒.๒ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างบุคคลในหมวดเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป ตามจำนวนอัตราว่างที่เกิดจากการเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นมา และว่างโดยเหตุอื่นที่มีว่างจากผลการเกษียณอายุราชการซึ่งว่างอยู่ในปัจจุบันและที่ว่างต่อไป และอัตรานักเรียนทุนที่มีข้อผูกพันตามสัญญา รวมทั้งอัตราเพิ่มใหม่สำหรับมหาวิทยาลัย/สถาบันที่จัดตั้งขึ้นใหม่ และอยู่ระหว่างการพัฒนา

๒.๓ ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันกำหนดจำนวนบุคคลที่จะจ้างและอัตราค่าจ้างได้ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน

(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สี่ ที่ นร ๐๒๐๕/๑๑๗๕๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๒)

๓. คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ มีมติเห็นชอบให้กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สามารถจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยทดแทนอัตราข้าราชการที่ว่างจากการเกษียณอายุและว่างโดยเหตุอื่น กรณีตำแหน่ง ใหม่และตำแหน่งนักเรียนทุน โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้าง ในอัตราข้าราชการแรกบรรจุบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๗๐ สำหรับสายผู้สอนและในอัตราข้าราชการแรกบรรจุบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๕๐ สำหรับสายสนับสนุน การกำหนดอัตราดังกล่าวเพื่อเป็นมาตรการในการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณแล้วเป็นอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะพิจารณา กำหนดจำนวนตำแหน่งที่จะจ้างและอัตราค่าจ้าง รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจ้าง ตามเหตุผลความจำเป็น ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๗๕๕ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙)

๔. คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๔๑/๒๕๖๑ ได้มีความเห็นว่า มาตรา ๑๘ (๒) (๑๒) และ (๑๓)๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ให้อำนาจสภาสถาบันอุดมศึกษาในการออกข้อบังคับกำหนดอัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่ม และสวัสดิการ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ระบบบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย

ที่จ้างทดแทนอัตราข้าราชการ ในกลุ่มมหาวิทยาลัยดังกล่าวมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะจูงใจบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบ โดยมีค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม ดังนั้น มหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยจึงมีอำนาจที่จะกำหนดเรื่องเงินเพิ่มและสวัสดิการของพนักงานมหาวิทยาลัยตามที่เห็นว่าเหมาะสมได้โดยจะต้องอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยออกเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๕. สำหรับกรณีการเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยสูงกว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการแรกบรรจุ โดยมหาวิทยาลัยเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณแผ่นดิน และส่วนที่เกินจ่ายจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๒๕/๒๕๖๑ ได้มีความเห็นว่า สภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารงานมหาวิทยาลัย รับผิดชอบการบริหารวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการวางหลักเกณฑ์รองรับการบริหารจัดการเงินงบประมาณดังกล่าว ทั้งในส่วนที่ใช้เป็นค่าจ้าง สิทธิประโยชน์เกื้อกูล และสวัสดิการของพนักงานมหาวิทยาลัย โดยจะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและการะค่าใช้จ่ายที่จะผูกพันมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคตว่ามหาวิทยาลัยจะมีงบประมาณที่จะนำมาจ่ายเป็นค่าจ้างและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยว่ามีจำนวนเพียงพอและแน่นอนด้วยหรือไม่

๖. คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบในหลักการให้จัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากรเพิ่มแก่สถาบันอุดมศึกษาที่เดิมเป็นส่วนราชการและได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ โดยขอรับจัดสรรเพิ่มเฉพาะข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ประสงค์เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในอัตราร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนในขณะที่ย้ายสถานภาพ ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพ (อัตราร้อยละ ๔๐ จากอัตราเงินเดือน) และการจัดสวัสดิการต่างๆ ทดแทนตามกฎหมาย (อัตราร้อยละ ๒๐ จากอัตราเงินเดือน) ให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยตามความเหมาะสมกับแต่ละสถาบัน และในขณะที่เปลี่ยนสถานภาพในปีงบประมาณต่อไปด้วย และมีมติเห็นชอบในหลักการให้จัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากรเพิ่มเฉพาะกรณีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ประสงค์เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในอัตราร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนในขณะที่ย้ายสถานภาพให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่เดิมเป็นส่วนราชการและจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และให้รับข้อสังเกตเพิ่มเติมของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๘๖๖๘ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙)

๗. กรณีข้าราชการและลูกจ้างประจำเดิมของมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้สมัครใจเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญจากทางราชการ เป็นไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๔ หรือ มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๙ แล้วแต่กรณี และมีสิทธิขอเป็นสมาชิก กบข. ต่อไปได้ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑๐ รวมถึงมีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งผู้บริหารเช่นเดียวกันกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา อ้างอิงตามมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ นอกจากนี้ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัย นั้น เนื่องจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีการปรับปรุงบัญชี ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ ซึ่งเป็นเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีลักษณะพิเศษ โดยให้รวมถึงบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

๘. การกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่ง การลา จรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจางาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา อ้างอิงตามมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑